

**BEACH
HEAD**

A large, light orange graphic element resembling a stylized wave or a curved arrow pointing to the right, positioned behind the 'BEACH HEAD' text.

Jaarverslag 2019

Beachhead Foundation

Leerdam

**Boekjaar: 2019
Eindigend op: 31-12-2019**

Inhoudsopgave

Algemene toelichting bestuur

Algemene gegevens van de stichting	3
Doelstelling	3
Activiteiten	3
Reflectie over het jaar 2019	4

Jaarrekening

Balans per 31 december	9
Resultatenrekening	10
Algemene toelichting	11
- Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	11
- Grondslagen voor de resultatenrekening	11
- Toelichting op de resultatenrekening	11

Overige gegevens

Accountantscontrole	11
Statutaire regeling inzake de saldobestemming	11
Gebeurtenissen na balans datum	11

Algemene toelichting bestuur

Algemene gegevens van de stichting

Adres secretariaat

Beukstraat 22
4142 WE Leerdam
Utrecht
Nederland

Registratie

KvK nummer : 6630.6337
ANBI-RSIN nummer : 856.487.557

Notariële oprichting : 22-06-2016
Statutaire naam : Stichting Beachhead Indonesia
Statutaire vestigingsplaats : Leerdam

Bestuursleden

Voorzitter : Marco van der Vorst
Secretaris : Randolph Licumahua
Penningmeester : Mischa Paunussa
Penningmeester II : Habel Salawono

Publicatieplicht

Website : www.beachheadindonesia.org
Facebook : Beachhead Foundation

Doestelling

1. De welvaart, het welzijn en kennisniveau van lokale dorpsgemeenschappen op Maluku, met name de jeugd, jong volwassenen en vrouwen, op een internationaal gelijkwaardig en zelf ontwikkelend peil brengen.
2. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Activiteiten

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het ondersteunen of opzetten van inclusieve ondernemingsvormen, werkgroepen en onderzoekformaties op Maluku met behulp van kennis, financiële middelen en netwerkpartners.

Reflectie over het jaar 2019

De aardbeving

Donderdagochtend 26 september 2019: zware aardbeving ten noordoosten van Ambon. Magnitude 6,8. Klokslag 09:46:44 WIT (Waktu Indonesia Timur) / UTC +9. Epicentrum: tien kilometer diep in het continentale deel van de aardkorst onder de coördinaten $128^{\circ}46'$ oosterlengte en $003^{\circ}43'$ zuiderbreedte. Aldus vertellen de coördinaten: vanaf de Karmel kerk, in het dorp Kamarian op de zuidkust van Seram, vier kilometer $76,15^{\circ}$ oost-noord-oost (ONO) de bergen in. Dat laatste klinkt voor ons geografisch gezien erg dichtbij. Hemelsbreed net iets meer dan 47 kilometer van ons kantoor in Amahusu. En 14 kilometer van een projectlocatie. Emotioneel begint de natuurramp ook aan te komen: sommige kennissen en familieleden wonen zowat boven op het epicentrum.

Situatieschets

Een week na de beving registreerde het *Badan Meteorologi, Klimatologi dan Geofysika (BMKG)* 114 naschokken. In de officiële berichtgeving lopen de cijfers over slachtoffers sterk uiteen. Het provinciale agentschap voor rampenbestrijding, BPBD Maluku, registreerde per 29 september:

- 247.239 vluchtelingen
- 2.675 beschadigde gebouwen
- waarvan 852 zwaar
- Cijfers over slachtoffers: vooralsnog incoherent

Het regionale coördinatieteam rampenbestrijding (Posko) in Kota Ambon meldde op 4 oktober het volgende:

- 37 dodelijke slachtoffers
- 36 zwaar gewonden
- 1.231 lichtgewonden
- 111.490 vluchtelingen

De anonieme getallen van de tussenstand. Om niet nog meer in cijfermatig detail te treden maar wel enigszins een beeld te schetsen: er volgde nog duizenden naschokken. Le-gi-o subtiel waarneembaar, een aantal indrukwekkend voelbaar en een paar die je letterlijk rechtop naast je bed deden staan. Na ongeveer vijf maanden werd het minder. Nog steeds hier en daar, in de omgeving van het eerste epicentrum, maar langzaamaan minder.

Ondertussen in die eerste weken: grote paniek onder de bevolking van de eilanden Ambon, West- en Midden-Seram, Haruku en Saparua. Kinderen, tieners, twintigers en ouders samen met opa en oma op de vlucht. De verbleekt rode evacuatieborden, ooit geplaatst naar aanleiding van Aceh 2004, bewegwijzeren de vluchtroutes. Naar hoger gelegen delen in, de gelukkig, altijd aanwezige bergen vlak achter elk dorp. Ruim honderdduizend of tweehonderdvijftigduizend mensen. De officiële data zijn nog inconsistent. Bepakt met potten, pannen en ander survivalmateriaal zoals blauwkleurig plastic afdekzeil. Haastig een veilig onderkomen in elkaar kamperend. Uit angst voor een mogelijke tsunami. Een officiële *WRS-TSP* waarschuwing van het BMKG is nooit afgegeven. Desalniettemin blijft hun angst onbeschrijfelijk invoelbaar.

Tsunami's zijn er namelijk eerder geweest. De bioloog en VOC koopman Georg Everhard Rumphius heeft er ooit getuigenverslag van gedaan in zijn *Waerachtig verhael van de schrickelijke aerdbevinge in Amboina, 1674*. Zijn Molukse vrouw en kind hebben het niet overleefd. Evenals vierduizend anderen. Op Seram, ergens op de weg van Amahai-Souhoku richting Tehoru, staat een gedenksteen aan die rampzalige dag. Twee jaar geleden was het ons opgevallen tijdens het kruidnagel *supply chain* onderzoek. Vandaar de vermelding. Bij navraag werd ons verteld dat lang geleden een enorme landtong, in de baai van Elpaputih, afbrak en in zee verdween. Precies op het uiterste punt van de huidige kaap Tanjung Kuako in Amahai. De locatie waar we in 2016 en 2017 Bobby hebben geholpen zijn horeca gelegenheid te starten.

Social media

Vrijwel meteen na de eerste grote beving van 26 september verschenen de eerste officiële ‘voorspellingen’ op social media. Over op handen zijnde nog zwaardere versies. In- en exclusief tsunami. Extra bonus: datum, uur en achterliggende oorzaken van allerlei aard. Ze werden *talk of the town* in de vluchtelingenkampen en dorpen. De officiële instanties waarschuwen voor hoax berichten. Houdt de sms-alerts in de gaten van *KomInfo-Kementerian Komunikasi dan Informatika*. Geofysische diensten monitoren de situatie 24/7. Het *InaTEWS – Indonesia Tsunami Early Warning System* van het BMKG zal haar werk doen.

De expert

Wij hadden, tot aan 26 september, nog geen kaas gegeten van aardbevingen en tsunami's. Nederland lijkt wat dat betreft een veilige handelsvesting. De enige Nederlander die zich teveel met tsunami's bezighoudt is Geert Wilders. Dus tijd voor navraag bij een bevriende expert in Jakarta: bapak Matthias. Ooit jarenlang adviseur, op ministerieel niveau, bij de ontwikkeling en implementatie van het *InaTEWS*. Het resultaat van een samenwerkingsverband met het Duitse overheidsagentschap voor ontwikkelingssamenwerking GIZ. Naar aanleiding van Aceh 2004. Zijn track record van veldwerk in rampgebieden is indrukwekkend. Een veteraan in *Disaster Management*. De juiste man voor onze zaak. Een Duitser.

Wat wij hebben begrepen: volgens geofysische onderzoeken is de statistische kans op een tsunami zéér klein bij bevingen korter dan twintig seconden¹. Maar zo goed als zeker bij bevingen langer dan twintig seconden. Die paar seconden gaan tergend langzaam. Probeer het maar: sluit je ogen. En tel de seconden terug vanaf 20. En probeer tegelijkertijd jezelf een aardbeving voor te stellen: je hele huis kraakt, de vloer trilt, de dakpannen bibberen, het servies rinkelt, hangende lampen pendelen en de boeken denderen van de boekenplank. Met op de achtergrond het monotone en diepe infrasonische geluid van gescheurde sub woofers tijdens Mysteryland Thunderdome. Klaar? Open je ogen. Hoe voelt dat?

Na die twintig seconden staat binnen en buiten waarschijnlijk nog maar weinig overeind. De omvang van de schade is natuurlijk afhankelijk van de afstand tot het epicentrum. Maar het vernietigende bereik van een tsunami is vele malen groter dan dat van de veroorzakende aardbeving. Getuige Aceh 2004. Dus luidt de algemene regel: bij een beving van langer dan twintig seconden, wacht niet op een officiële waarschuwing. Maar vlucht per direct naar hoger gelegen delen.

In Ambon duurde de zwaardere bevingen van magnitude > 5 tot ongeveer zeven seconden. Bij één beving hebben we bewust hardop geteld: vijf seconden. Voor het gevoel bizar lang. Alsof de tijd stilstaat. En dat moment lijkt een eeuwigheid. En zo plotseling als het komt is het ook weer afgelopen. Niet uit te leggen. Bij die beving in november sliepen we onder de blote hemel op het strand van het dorp Haruku. We gingen mee met een particulier initiatief uit Nederland met noodhulp voor Haruku-Sameth. Plotseling schrikt iedereen wakker. Horloge. Klokslag 06:00 uur. De aarde beeft, de diepte gromt. Eénentwintig, tweeëntwintig, drieëntwintig, vierentwintig, vijfentwintig... Stille... De zee ligt er spiegelglad bij. Geen tsunami mogelijk. Althans volgens de theorie. Twee uur later werden we wakker van de brandende zon.

De ziener

Wellicht om de overheid een handje te helpen, droegen enkele zelfbenoemde ‘zieners’ met mystieke logica hun steentje bij aan de wederopbouw van hun samenleving. De heersende angst aanwakkerend. We hebben er een paar ontmoet maar niet gesproken. Dat deden zij wel. Overtuigd maar ongevraagd en láng. Geen speld tussen te

---

¹ Een recente uitzondering: 22 december 2018. Een eruptie van de beruchte en actieve Anak Krakatau, veroorzaakte een grondverschuiving van 0.2 km³ (200 miljoen m³) die over de zuidwest flank in zee stort. De grondverschuiving veroorzaakte een tsunami. Zowel de eruptie als de daarop volgende grondverschuiving leverde vanwege de lage seismische meetwaarden geen tsunamiwaarschuwing op. Er vielen 437 dodelijke slachtoffers te betreuren.

krijgen. Dan maar een smoes verzinnen van een één of andere belangrijke afspraak. Ook die kregen we er bijna niet tussen. Een intens vreemde ervaring. Zeker als je een patroon gaat herkennen. Precies waar de, ook niet altijd even betrouwbare, overheid voor waarschuwde. In dit geval lijken ze een punt te hebben. Geen één ‘profetie’ is uitgekomen op basis van de haast hypnotiserende uiteenzettingen. Geen alles vernietigende tsunami. De officiële berichtgeving van het *Badan Meteorologi, Klimatologi dan Geofysika* - BKMG is tot nu toe juist gebleken. Het *InaTEWS – Indonesia Tsunami Early Warning System* werkt. Toch? Gelukkig maar. 1-0 voor Duitsland. Op dit punt dan.

Noodhulp en wederopbouw

De planning van het bestuur kreeg door het onverwachte natuurgeweld logischerwijs een andere wending. Hoe moeten we dit aanpakken? Het oorspronkelijke plan: een herinventarisatie met persoonlijke ontmoetingen in Ambon en Seram. Het langverwachte weerzien, na een fysieke afwezigheid van bijna twee jaar. De twee weken uitgezonderd waarin onze penningmeester de verhuizing van ons kantoor heeft begeleid. Dat was in mei. We zitten nog steeds in Amahusu maar op een beter gelegen locatie.

De koerswijziging werd concreter door het verzoek van *Endless Light Orchestra* uit Amsterdam, een bijzonder muziekcollectief voor goede doelen in Maluku. Opnamen voor het benefietnummer *Care for Maluku* zijn gestart in de Wisseloord Studio’s. Met een scala aan bekende Molukse muzikanten en artiesten. Het plan voor een landelijk benefietgala in 2020 is in voorbereiding. Het algemene doel werd gewijzigd in hulp aan de getroffen gemeenschappen. En daarmee moesten de volgende punten worden uitgevoerd:

- Inventarisatie behoeften vluchtelingen
- Inventarisatie behoeften voor wederopbouw
- Inventarisatie van de reeds lopende noodhulp (overheid, *civil society* en klein particulier)
- Maken van foto- en videomateriaal

Het inventariseren was een lastige. Wat en hoeveel is er nodig en op welk moment. Hoe en waar is de hulp verdeeld over de gebieden op verschillende eilanden. Tot hoe lang duurt de noodhulp en in welke gradaties wordt die afgebouwd per gebied. Wie onderhoudt het overzicht in zijn totaliteit; dus van overheids- tot klein particuliere hulp. Is die er überhaupt. Dat zou veel werk besparen. Hoe ziet de schade inventarisatie en de onderverdeling eruit. Zomaar een greep. De officiële informatievoorziening was, zeker in het begin, verwarrend. Daarover verwijten maken een begrijpelijke reactie. Maar dat laten we aan de getroffen en over. Die vertellen bruikbare verhalen. Zij ondergaan tenslotte de praktische uitvoering van noodhulp in de tentenkampen.

In de nasleep van elke ramp krijgen ontwikkelingen een chaotische dynamiek. Rampenbestrijdingsprotocollen zijn er maar nu zal de praktijk zich moeten bewijzen. De provinciale en drie regionale overheden staan plotseling onder hoge werkdruk. De normaal gesproken op de achtergrond aanwezige interdepartementale rampenbestrijdingsdiensten krijgen een verhoogde autoriteit. Het leger en de politie moeten tijdelijk anders omgaan met hun rol in de samenleving. En in al die overheidsgelederen zijn ook mensen die hun trauma’s hebben te verwerken. Een complexe situatie. Een hoog coördinerend vermogen vereisend. Makkelijk zal het nooit zijn en van een leien dakje zal het nooit gaan. Fouten zullen worden gemaakt. Een vraag voor in de toekomst: welke zijn verwijtbaar en welke niet. Hoe kunnen systemen en organisaties worden aangepast voor competentere *disaster management*. We wachten de officiële evaluaties af die hopelijk in rustiger tijden zullen verschijnen. Om er van te leren.

We hebben enkele particuliere en individuele noodhulpinitiatieven van dichtbij mogen meemaken. Vrijwilligers zowel uit Nederland als Maluku. Zij hebben voeding, medicijnen, huishoudelijke spullen, bouwmaterialen, programma’s voor traumaverwerking, schoolspullen, speelgoed en meer gebracht. Ook het vertier en de afwisseling voor kinderen werkt moraal verhogend voor de getroffen gemeenschap. Zij werken op beperkte schaal maar volgens onze observatie betekenisvol en aanvullend op de algemene noodhulp. Wij hebben geconstateerd dat informatie inwinnen in de voorbereiding, binnen de hen gegeven mogelijkheden, een positief effect heeft. Grote instellingen zien minder detail. Logisch want zij móeten, vanuit de hen gegeven context, werken op grote schaal. De kracht van kleinschalige initiatieven ligt volgens ons in het persoonlijke karakter. Zij kunnen snel

voorzien in kleinere behoeften die niet door de algemene noodhulp zijn voldaan. Wij zijn hier getuige van geweest. Alle initiatieven bij elkaar opgeteld, maken een verschil. Maar algemene coördinatie is gewenst, dat zal de impact verhogen en de resultaten beter meetbaar maken.

Tot slot. Het is een tamelijk uitgesponnen reflectie geworden. 2019 was dan ook een emotioneel jaar voor de Molukse samenleving wereldwijd en in het bijzonder op Maluku. Een onzekere en angstige periode waarin die samenleving zich uiteindelijk heeft geprofileerd als veerkrachtig. *Gandong*. Samen staan we sterk.

Namens het bestuur,

Leerdam, 28 mei 2020

Marco van der Vorst
Voorzitter

Randolph Licumahua
Secretaris

Jaarrekening 2019

- **Balans**
- **Resultatenrekening**
- **Toelichting**

Balans

	31 December 2019	31 December 2018
Activa		
<u>Liquide middelen</u>		
SNS bankrekening	8.211,37	99,57
Kas	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Totaal activa	<u>8.211,37</u>	<u>99,57</u>
Passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
Saldo per 1 januari	99,12	- 2,79
Resultaat boekjaar	<u>8.112,25</u>	<u>102,36</u>
Totaal passiva	<u>8.211,37</u>	<u>99,57</u>

Resultatenrekening

Baten	31 December 2019	31 December 2018
<i>Inkomsten uit donaties & subsidies</i>		
Subsidies	7.500,00	0,00
Donaties & giften algemeen	2.850,00	1.238,00
Donaties biologische landbouw	503,50	1.239,45
Donaties onderwijsondersteuning	535,00	455,50
Donaties medische ondersteuning	250,00	135,00
<i>Overige baten</i>		
Refunds	0,00	1,59
Som van de baten	<u>11.638,50</u>	<u>3.069,54</u>
Lasten		
<i>Projectuitgaven</i>		
Project biologische landbouw Tawiri	381,50	1.303,80
Support onderwijs	570,00	569,00
Support medisch	285,00	130,00
	<u>1.236,50</u>	<u>2.002,80</u>
<i>Projectuitgaven algemeen</i>		
Huur gebouwen en terrein	634,00	540,00
Projectkosten intern	68,00	119,78
Internationale vlucht	618,84	0,00
Onderzoeksinstrumenten	850,00	0,00
	<u>2.170,84</u>	<u>659,78</u>
<i>Overige organisatiekosten</i>		
Kantoorbenodigdheden	0,00	206,68
Bankkosten	118,91	97,92
Kosten fondsenwerving	0,00	0,00
Kosten website	0,00	0,00
Vergaderkosten	0,00	0,00
Overige kosten	0,00	0,00
Administratiekosten	0,00	0,00
	<u>118,91</u>	<u>304,60</u>
Som van de lasten	<u>3.526,25</u>	<u>2.967,18</u>
Resultaat		
Saldo baten & lasten	<u>8.112,25</u>	<u>102,36</u>

Algemene toelichting op de balans en resultatenrekening

1. Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de stichting.

3. Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Toelichting op de resultatenrekening

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Wel vindt vergoeding plaats voor gemaakte kosten. Veelal worden deze kosten niet gedeclareerd of geschonken als gift. De kosten gemaakt voor projectbezoeken zijn verantwoord onder de projectuitgaven algemeen.

Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring

- a. Deze jaarrekening is door het bestuur vastgesteld en goedgekeurd in haar vergadering op:
28 mei 2020 te Leerdam
- b. Er is geen opdracht verstrekt aan een accountant tot controle van de jaarrekening, daarom ontbreekt een controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die hier dienen te worden vermeld.